

Protocol gewenst gedrag

In dit protocol staat beschreven hoe wij kinderen ondersteunen en leren hoe ze met elkaar om moeten gaan en hoe wij pesten tegengaan. We streven ernaar dat iedereen zich wel bevindt en zich veilig voelt, zodat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen. Indien zich een ongewenste situatie voordoet, gebruiken we de afspraken in dit protocol om met elkaar te zoeken naar een oplossing.

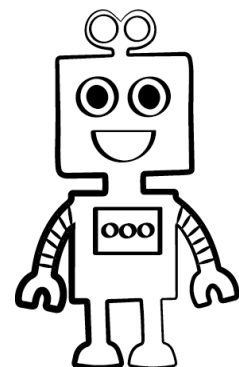
Door deze duidelijke structuur zorgen we dat pesten en agressie geen plaats krijgen binnen onze schoolcultuur. We staan voor een veilige leeromgeving, waarin elke leerling zich gehoord, gezien en beschermd voelt.

Gelijkwaardigheid en Artikel 1 van de Grondwet

Wij hechten grote waarde aan gelijkwaardigheid:

"Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid of op welke grond dan ook, is niet toegestaan."

Dit artikel is het fundament van ons handelen binnen De Heydonck.

Aanpak

Er zijn twee manieren om (cyber)pesten aan te pakken. De preventieve aanpak, deze is ter voorkoming van pesten. Vervolgens is er de curatieve aanpak, hierbij gaat het om het nemen van maatregelen.

Preventieve aanpak

Er wordt minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies worden uitgesproken (Mooi, 2010). Onze pedagogische aanpak is gebaseerd op de warm-streng aanpak (Agirdag, 2011). De warm-streng aanpak combineert hoge verwachtingen en duidelijke grenzen (streng) met empathie, zorg en verbondenheid (warmte). Het is een pedagogische stijl die het beste van twee werelden samenbrengt. Een belangrijk uitgangspunt is dat wij begrenzen in verbinding. We begeleiden kinderen met zorg en warmte, maar ook duidelijke regels en hoge verwachtingen. Hieronder ziet u hoe dat eruit ziet in de klas:

Domein	Warm gedrag (zorgzaam)	Streng gedrag (duidelijk)
Relatie met leerling	Leerkracht toont interesse, luistert en bouwt vertrouwen op.	Leerkracht stelt grenzen en corrigeert respectvol.
Instructie & leren	Kind wordt aangemoedigd en krijgt positieve feedback.	Er zijn duidelijke leerdoelen en de leerkracht verwacht inzet.
Gedrag & regels	Leerkracht begrijpt emoties en blijft rustig.	Regels worden duidelijk uitgelegd en consequent toegepast.
Hoge verwachtingen	Leerkracht gelooft in het kunnen van elk kind.	Leerkracht accepteert geen lage inzet of excuses.

Elkaar kennen Om elkaar goed te leren kennen, starten we bij aanname met een intakegesprek en een warme overdracht. De intake vindt plaats tussen de leerkracht, ouder(s)/verzorger(s) en het kind. De warme overdracht vindt plaats tussen de opvang of vorige school en de schoolcoach en/ of leerkracht. Daarnaast voeren we aan de start van elk schooljaar een kennismakingsgesprek of huisbezoek. We spreken verwachtingen uit naar elkaar en horen graag van ouders hoe zij hun kind zien.

Gouden en Zilveren weken De eerste drie weken van het schooljaar en de eerste week na elke vakantie staan in het teken van de Gouden, Zilveren en Bronzen weken. In deze weken staat het bouwen aan een positief groepsklimaat centraal. Leerlingen en de leerkracht nemen de tijd om met elkaar af te spreken welk gedrag gewenst is en hoe we met elkaar om willen gaan. Door dit met de kinderen te doen worden zij eigenaar en voelen zij zich medeverantwoordelijk.

Pedagogisch tact In de pedagogische relatie tussen leerkrachten, leerlingen en ouders staat het contact centraal. Leerkrachten investeren hier actief in, bijvoorbeeld door huisbezoeken af te leggen. Door het contact ontstaat verbinding, waardoor we gemakkelijker tactvol kunnen handelen. In de klas wordt eveneens veel aandacht aan pedagogisch tact besteed; leerlingen leren contact maken en anticiperen op contact. Elke klas heeft een eigen pedagogisch manifest met bijbehorende richtlijnen opgesteld met de kinderen. In de school wordt gewerkt met het pedagogisch huis als uitgangspunt van ons pedagogisch handelen. In de school werken wij met een gezamenlijke taal rondom pedagogisch handelen.

MijnRapportfolio, Hart&Handen en Vensters Via MijnRapportfolio, Vensters (in groep 6, 7 en 8) en Hart&Handen peilen wij het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Vanaf groep 4 vullen de leerlingen ook zelf vragenlijsten van Hart&Handen in. Ons streven is dat alle kinderen zich welbevinden en betrokken voelen. De peiling geeft ons inzicht hoe het met de kinderen gaat. Tevens geeft het handvatten hoe we de betrokkenheid en het welbevinden te kunnen verhogen.

Samen zorgen voor een veilige school

Op Kindcentrum De Heydonck vinden we het belangrijk dat elk kind zich veilig en prettig voelt op school. Daarom hechten we veel waarde aan open communicatie tussen ouders, kinderen en school. Wanneer u zorgen of vragen heeft over het gedrag of welzijn van uw kind, of merkt dat uw kind gepest wordt, zelf anderen pest of iets ziet gebeuren, is het belangrijk om dit zo snel mogelijk met de leerkracht te bespreken. Hoe eerder we erbij zijn, hoe beter we kunnen handelen en voorkomen dat problemen groter worden.

We vragen ouders om thuis met hun kind te praten over het verschil tussen plagen en pesten. Het is belangrijk dat kinderen dat verschil leren begrijpen. Pesten is nooit oké. Door samen alert te zijn op signalen en tijdig met elkaar in gesprek te gaan, zorgen we voor een veilige en fijne schoolomgeving.

Bij zorgen of vragen over de sociaal-emotionele ontwikkeling kan het schoolmaatschappelijk werk (SMW) worden betrokken. SMW biedt ondersteuning aan gezinnen én school en denkt mee bij opvoedvragen of ontwikkelproblemen. Daarnaast geven de vertrouwenspersoon en SMW samen een sociale vaardigheidstraining (SOVA) op school, waarin kinderen leren om te gaan met zichzelf en met anderen, met aandacht voor zelfvertrouwen, communicatie en samenwerking.

Samen zorgen we voor een positief, veilig klimaat waarin elk kind tot bloei kan komen.

Curatieve Aanpak (Ingrijpen bij ongewenst gedrag)

Wanneer er sprake is van (cyber)pesten of ander ongewenst gedrag, volgen wij een gestructureerde aanpak. We onderscheiden hierin duidelijke stappen die gericht zijn op herstel, begrenzing en het voorkomen van herhaling.

Stap 1: Signalering

Signalen kunnen afkomstig zijn van:

- Het kind zelf
- Andere leerlingen
- Ouders/verzorgers
- Medewerkers van De Heydonck
- Externe betrokkenen

Het signaal wordt in eerste instantie besproken met de eigen leerkracht. Indien nodig, wordt de schoolcoach en/of directie betrokken.

Twee situaties bij signalering:

1. **Onderhuids pesten:** De leerkracht vermoedt dat er sprake is van pesten, maar er is nog geen directe melding. In dit geval wordt het onderwerp in algemene zin besproken met de groep.
2. **Directe melding van pesten:** Het slachtoffer of medeleerlingen geven aan dat er sprake is van pesten. In dit geval wordt de volgende procedure gevolgd:

Stap 2: Aanpak

1. Leerlingen proberen het eerst zelf op te lossen.
2. Lukt dat niet, dan meldt een van de leerlingen het bij de leerkracht.
3. De leerkracht voert een gesprek met betrokkenen en maakt afspraken met de leerlingen.
4. Begeleiding voor zowel slachtoffer als pester wordt gestart.
5. Bij herhaling volgen we de '*Fasen van opvolging bij herhaald pestgedrag*' (zie onder) en registratie in Parnassys.

Fases van Opvolging bij Herhaald Pestgedrag

Indien de situatie voortduurt, volgen we de volgende fasen in onze aanpak:

Fase 1

- Gesprek met leerling en zijn/haar ouders/verzorgers door leerkracht, om te komen tot gezamenlijke afspraken / aanpak.
- Passende interventies / consequenties, voorbeelden hiervan zijn:
Pauzes binnen blijven
Nablijven
Reflectieopdracht over gedrag
Gesprek over inzicht in impact op het slachtoffer
SOVA-trainingen
- Evaluatiegesprek
- Schoolcoach wordt geïnformeerd over de aanpak en evaluatie.
De leerkracht heeft bovenstaande stappen uit fase 1 in een notitie vastgelegd in Parnassys.

Fase 2

- Indien de aanpak in Fase 1 onvoldoende resulteert in verandering en een verbetering van de veiligheid voor leerlingen, starten we een intensivering van de aanpak voor gedragsverandering. Samenwerking tussen ouders, leerling en school is hierbij van belang. Zowel leerkracht als schoolcoach zijn betrokken bij de aanpak.

Fase 3

- Indien de aanpak in Fase 1-2 onvoldoende werken, wordt gekeken welke externe ondersteuning (GGD, CJG, Schoolmaatschappelijk werk) passend is. Deze wordt in overleg met ouders ingeschakeld.
- Bij aanhoudend pestgedrag volgt er een gesprek met directie en ouders.

Fase 4

- Indien de stappen uit fase 1-3 onvoldoende werken, kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden

Fase 5

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden na overleg met college van bestuur.

Ondersteuning en Maatwerk

De leerkracht biedt altijd ondersteuning aan zowel de gepeste leerling als de pester, eventueel in overleg met ouders en deskundigen. Elk traject is maatwerk en gericht op de specifieke situatie en betrokken personen.

Bij herhaald pestgedrag worden de schoolcoach of vertrouwenspersoon betrokken. Deze kunnen adviseren en externe expertise inschakelen (zie ook fasen bij herhaald pestgedrag).

Handelen tegen Agressie

Ons team is geschoold in de-escalerend handelen tegen agressie. Wanneer gedrag escaleert, wordt er direct gehandeld. We bieden ruimte voor emoties, maar maken ook duidelijk wat de

grenzen van gewenst naar ongewenst gedrag zijn. Via de verkeerslicht-methodiek geven wij grenzen aan in de mate van het overschrijdende gedrag:

● **Groen – Eerst vriendelijk iets zeggen met een ik-boodschap**

Bijvoorbeeld: "Ik merk dat je heel boos praat. Wil je wat rustiger praten? Dan snap ik je beter."

● **Oranje – Duidelijk zijn en twee keuzes geven**

Bijvoorbeeld: "Je mag kiezen: of ik stop even met praten, of we praten rustig met elkaar. Wat kies jij?"

● **Rood – De keuze uitvoeren en een grens stellen**

Bijvoorbeeld: "Ik zie dat het nog niet rustig gaat, dus ik stop nu met praten. We praten er later over als het wel lukt." Er wordt melding gemaakt aan ouders over de gebeurtenis.

Vormen van agressie

We zien binnen onze school een onderscheid tussen vormen van agressie en hanteren passende reacties:

- **Frustratie-agressie (onmacht):** Begrenzend en empathisch reageren
- **Instrumentele agressie (macht):** Grenzen stellen en consequenties duidelijk benoemen
- **Psychiatrische agressie:** Veiligheid vooropstellen, omgeving aanpassen

